

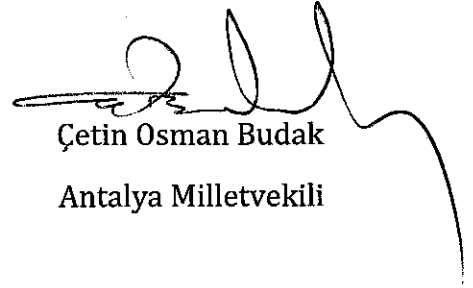

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 13 Temmuz 2020
Sayı : 1379

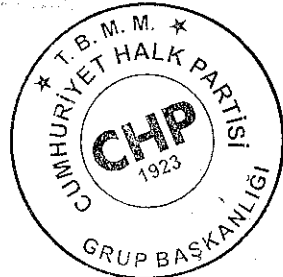
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim. 08.07.2020

Çetin Osman Budak
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	16 Temmuz 2020	Esas No: 2/3038

14 Temmuz 2020

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
14 Temmuz 2020
Namı:

TBMM GENEL EVRAK
14 Temmuz 2020
No: 683066
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

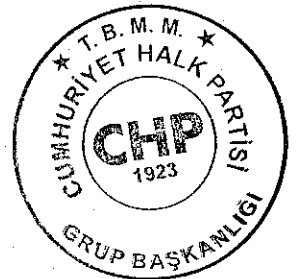
GENEL GEREKÇE

Türkiye ekonomisi 2018 yılından beri ciddi bir ekonomik buhranın içerisinde. Krizin etkisi, en açık biçimde istihdamdaki azalıştan anlaşılmaktadır. Son iki senede (Mart 2018-Mart 2020 arasında), istihdam da dramatik düşüşler yaşanmaktadır. Bu dönemde istihdam dışı kalan kişi sayısı 2 milyon 336 bin'dir. İstihdam kayıpları tarım sektöründe 778 bin, inşaat'ta 779 bin, hizmetler'de 699 bin ve sanayi sektöründe 110 bin'dir.

Son iki yılda istihdam dışı kalan işçilerin büyük çoğunluğunu ilkökul veya ortaokul mezunları oluşturmaktadır. Bu kitlenin yeniden istihdama dahil olmaları kamu sektörü sağlıklı bir istihdam politikası oluşturmadığı sürece çok kolay görünmemektedir. İstihdam dışında kalan insanların sosyal koruma programlarından yeterince faydalanamadıkları da bilinen bir gerçektir.

Pandemi koşulları ile birlikte istihdamdaki azalışın hızlanarak devam edeceği görülmektedir. İşten çıkarmaların yasaklanmasına rağmen, nisan ayında 308 bin 968 kişi, Mayıs ayında 108 bin 814 kişi işsizlik maaşına başvurmuştur. İlk beş ayda işsizlik maaşına başvuranların sayısı 920 bini aşmış, başvuranlardan yalnızca 319 bin kişiye maaş bağlanmıştır. Mayıs ayında işsizlik maaşına başvuran her yüz kişiden yalnızca dokuzuna maaş bağlanmıştır. Bu oran işsizlik maaşı uygulaması başladığından beri elde edilen en düşük hak ediş oranıdır.

Kanun teklifi, yapılacak değişikliklerle işsizlik maaşı başvurularının koşullarını esnetmeyi ve Anayasa'da tanımlanan sosyal devlet ilkesinin pekiştirilmesini hedeflemektedir. Ayrıca teklifle, pandemi döneminde son derece zor durumda kalan mevsimlik turizm işçilerinin de işsizlik maaşı hakkında faydalanabilmeleri amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

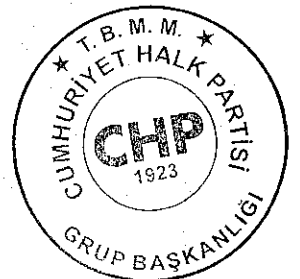
MADDE 1- İş-Kur rakamlarına göre, işsizlik maaşı almak için başvuran/hak eden kişi oranı pandemi döneminde azalmıştır. Mayıs ayında 108 bin 814 kişi işsizlik maaşına başvurmuş. Başvuranlardan sadece 10 bin 18 kişiye işsizlik maaşı bağlanmıştır. Yılın ilk beş ayına bakıldığında, başvuru sayısı 919 bin 978 olmasına rağmen, ödeme alan kişi sayısı yalnızca 319 bin 100 kişidir.

Nisan ve mayıs aylarında işten çıkarmaların yasaklanmasına rağmen, 420 bin kişi işsizlik maaşına başvuru yapmış, 79 bin 365 kişi maaş alabilmiştir. Yani son iki ayda başvuran her 100 işçiden yalnızca 18'ine maaş bağlanmıştır. Giderek düşen hak kazanma oranları, işsizlik maaşı başvuru şartlarının ülkemiz istihdamındaki kayıp karşısında yeterince işlevsel çalışmadığını göstermektedir. Madde, pandemi döneminde işsiz kalan çalışanların gelirsiz kalmalarını engellemeyi hedeflemektedir.

MADDE 2- Turizm, pandemide en çok etkilenen sektördür. Kültür ve Turizm Bakanlığı rakamlarına göre, ilk 5 ayda ülkemize gelen turist sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 66 azalmıştır. Otellerin çoğu sezonu hala açmamış, açanlar da çok düşük kapasitelerle çalışmaya başlayabilmişlerdir. Bu şartlar altında 1 Kasım 2019 tarihinde sözleşmeleri askıya alınarak ücretsiz izne çıkarılan turizm emekçileri hala işe dönememişlerdir. Mevsimlik turizm çalışanları beklenen normalleşme gerçekleşirse en iyi ihtimalle Nisan 2021'de işe dönebilecekler. Sözleşmeleri yılın 5 ya da 6 ayı askıda kalan bu personel, yeterli sigorta primini dolduramamaları ve iş akitleri feshedilmeyip askıya alındığı için işsizlik maaşı başvurularından faydalanamamaktadırlar. Yeni yapılan değişiklikle sözleşmesi 1 Kasım 2019 itibarıyla askıya alınan mevsimlik turizm işçilerinin yeni düzenlemeden faydalanmaları amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 50nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ Hizmet akdinin sona ermesinden itibaren son üç yıl içinde;

- a) 360 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- b) 540 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- c) 720 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

süre ile işsizlik ödeneği verilir”

MADDE-2: 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 26- “Turizm sektöründe mevsimlik olarak çalışan ve 1 Kasım 2019 tarihinde sözleşmeleri askıya alınan çalışanlar, 50 nci maddede belirlenen şartları taşımaları halinde 51 inci maddenin birinci fıkrasındaki iş akdinin işveren tarafından feshi koşulu aranmaksızın kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı bir işte çalışmıyorlarsa işsizlik ödeneğinden faydalanabilirler.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

